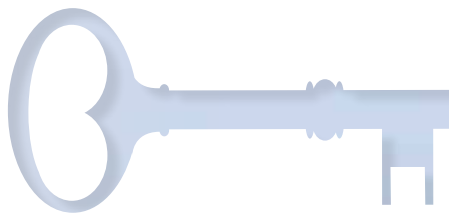

HYTTE
OG FRITID

ÅRGANG 50 NR 3/2020

Leserinnelegg:

Jasså, er vi
bra nok nå...

Bruk og innløsning av festet tomt

Hvem skal betale for vedlikehold av private veier?

Medlemskontingent:

Personlig medlem: kr 480,-

Velforening:

2-20 medlemmer kr 1 000,-

21-50 medlemmer kr 2 000,-

51-200 medlemmer kr 3 000,-

201-500 medlemmer kr 4 000,-

Over 500 medlemmer kr 5 000,-

Velsammenslutning: kr 1 000,-

Kontingentår: 1/1-31/12

Medlemsskapet må sies opp skriftlig

Kontonr: 7874.05.57342

www.hytteforbund.no

Stoff til neste utgave av Hytte og Fritid
sendes direkte til redaksjonen

norges@hytteforbund.no

Frist for levering av innlegg:

Utgave 1/21: 15. februar

Norges Hytteforbund og redaksjonen frasier
seg ansvar for innleggene i Hytte og Fritid.

Gi beskjed dersom innlegget skal være anonymt.

Navn og adresse må gjøres kjent for redaksjonen.

Redaksjonen forbeholder seg retten til å :

- Forkorte innlegg pga. plassmangel
- Fremlegge svarinnlegg for de/den involverte før trykking.
- Gi tillatelse av formidling av medlemsbladets innhold til andre publikasjoner, derav også digital videreformidling.

*Bruk av bladets innhold må på forhånd
avtales med ansvarlig redaktør.*

Miljømerket trykksak

Redaktør: Erik Helli

Ansv. red.: Trond G. Hagen

Utgiver: Norges Hytteforbund

Org. nr: 975 9968 59

Sekretariat: Billingstadsletta 25,
1396 Billingstad

Kontortid sekretariat: 08-13

Tlf: 23 27 37 60

Nettside: www.hytteforbund.no

E-post redaksjonen: norges@hytteforbund.no

Tlf. juridiske henvendelser: 23 27 37 60

Grafisk utforming:

Bram, Medier og Ledelse AS

Trykk: It Grafisk

Forsidefoto: Erik Helli

Redaksjonen ble avsluttet 03.11.2020

Annonsering hos Norges hytteforbund:

Annonsering, årssavtale

Tre utgaver + nettsiden

Priser:

1/1 side: kr 20.500,-

1/2 side: kr 15.500,-

1/3 side: kr 12.000,-

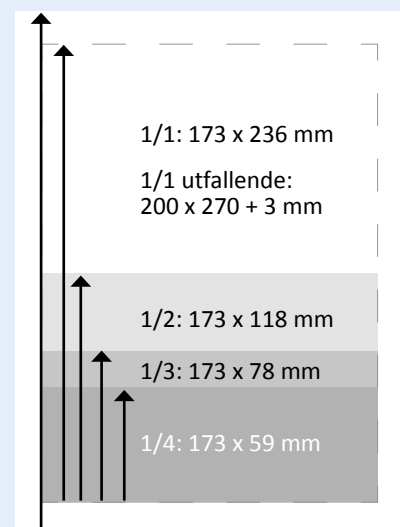
1/4 side: kr 10.000,-

Priser gjelder for trykk
og nettannonser.

Annonsefrist utgave 1/21:

15. februar 2021

Annonsemål papirutgaven:

**Som medlem
har du en
rekke fordeler**
– les om dine
medlemsfordeler på
hytteforbund.no

Styret

Styreleder og ansvarlig redaktør:

Trond Hagen, Skedsmokorset,
har hytte på Kvittfjell i Ringe-
bu kommune i Gudbrandsdalen.

Styremedlemmer:

Turid Knutsen, har hytte
på Tverrvåg på øya Frøya
i Trøndelag.

Per Gunnar Halvorsen,
har hytte i Sarpsborg og
på Ringebofjellet.

Birgitta Ericsson, har hytte
i Sponvika/Halden.

Erik Helli, har hytte på
Elgåsen/Sjusjøen og Målselv

Varamedlemmer:

Jens N: Engelstad, har hytte
på Skeikampen.

Halvor Stormoen,
har hytte i Sverige.

LEDER

Styreleder Trond G. Hagen

Forbundets eiendomsskatteundersøkelse har siden 2017 avslørt at mange kommuner forskjellsbehandler fritidsboliger med hensyn på beregning av eiendomsskattetakst. Enkelte kommuner har vist stor kreativitet for å øke eiendomsskatteinntektene til tross for at maksimumsgrensen for at skattesatsen ble satt ned med virkning fra i år. I forbindelse med en innføring av en pliktig reduksjonsfaktor på 30 % på alle takster har flere kommuner gjort endringer i takstberegningene som etter NHF's syn ikke er hjemlet i eiendomsskatte-loven. Forbundet har derfor sendt en anmodning om lovlighetskontroll av eiendomsskattevedtak i kommunene Gran, Ringebo og Tvedestrand. Svar på anmodningene forventes før årsskiftet.

I følge Helsedirektoratet nærmer vi oss nå nivået fra mars når det gjelder registrerte smittede.

For fortsatt å ha kontroll på pandemien i Norge må det nødvendigvis gjøres endringer. Etterlevelsen av de nåværende rådene og tiltakene må styrkes. En gjeninnføring av hytteforbudet som en konsekvens av smitteøkningen er imidlertid lite sannsynlig. NHF oppfordrer imidlertid alle til være ekstra årvåkne og følge de anbefalinger vedrørende avstand, hygiene og bruk av munnbind der dette anbefales.

Våre medlemmer ønsker at forbundet skal ha mer synlighet. Som en konsekvens av dette har vi i høst intensivert og satt i gang flere annonsekampanjer i flere kanaler.

Vi ønsker også en sterkere interaksjon med våre medlemmer og ser for oss at ved å opprette en konto på Instagram kan det bidra til å synliggjøre forbundet.

Husk å tagge bildene dine på [#norgeshytteforbund](https://www.instagram.com/norgeshytteforbund) når du legger ut bilder på Instagram.

Antall medlemmer i forbundet har vært jevnt økende.

Fra midten av oktober har imidlertid antall ukentlige innmeldinger økt kraftig. Det er alltid vanskelig å peke på et spesielt tiltak når markedsføringen lykkes, men vi mener at summen av tiltakene har en positiv effekt. Oppmerksomheten rundt forbundet har i alle fall båret frukter. Uansett får vi håpe at medlemsveksten vedvarer.

Avslutningsvis ønsker vi å takke avtroppende redaktør hos DaNor forlag for godt samarbeid og ønsker Erik Helli hos Helli Visuell kommunikasjon velkommen.

Innspill til artikler sendes til:
norges@hytteforbund.no

*Med hilsen Trond G. Hagen,
styreleder*

FESTETOMT

Om bruk og innløsning av festetomt

Mange hytter i Norge står på festa tomt. Det betyr at bortfester eier tomte mens fester eier hytta. Dette leder ofte til spørsmål om hvordan man som hytteeier kan bruke tomte. Mange hytteeiere ønsker blant annet derfor å kjøpe tomte som hytta står på, men er usikre på hvilke regler som gjelder. I denne artikkelen gir vi en kort oversikt over reglene om bruk og innløsning av festa hyttetomt.

Tekst: Kristine Ravlo Sand og Olav Rossaak / Foto: Erik Helli

Helt siden seinmiddelalderen har det vært vanlig å leie bort tomtegrunn som leietaker, «fester», kan bygge hus på. Dette har vært et mye brukt alternativ til salg. Det har skaffet utleier, «bortfester», stabile inntekter, og fester har unngått å måtte betale kjøpesum. Fester betaler normalt i stedet en årlig leie, «festeavgiften».

Festeavtaler og tomtefesteloven

Festeavtalen fastsetter betingelsene for festeforholdet. I likhet med for andre avtaler gjelder prinsippet om avtalefrihet, og partene står relativt fritt til å avtale rammene for festeforholdet. Der er alltid lurt å sette seg inn i hva som står i festeavtalen.

Det er vanlig at festeavtalen inneholder bestemmelser om festeformålet, festeavgiften og godkjenning av overføring. Tomtefesteloven har noen bestemmelser om hva som kan avtales i nye festeavtaler, og den griper på enkelte punkter inn i eldre avtaler. Der det ikke er avtalt noe i festeavtalen, gjelder normalt tomtefestelovens regler.

Mange festeavtaler er av eldre dato og har lang eller ubegrenset varighet. Festeavtaler går ofte i arv gjennom generasjoner. Dette kan føre til at betingelsene i festeavtalen frem-

«Festeavtaler går ofte i arv gjennom generasjoner. Dette kan føre til at betingelsene i festeavtalen fremstår som utdatert»

står som utdatert, særlig på grunn av endringer i kroneverdien. Bestemmelsene i tomtefesteloven skal motvirke at betingelsene for festeforholdet blir urimelige med tiden.

Bruk av festetomten

Utgangspunktet etter tomtefesteloven § 16 er at fester har samme råderett over tomte som det en vanlig eier har, innenfor rammene av formålet. Formålsbegrensningen innebærer at man ikke kan bruke en hyttetomt til næring eller fast bolig, men innenfor festeformålet kan man gjøre som man

vil, så lenge tiltakene er lovlige og det ikke står noe eksplisitt i festeavtalen.

En fester av hyttetomt kan for eksempel renovere hytta, bygge på, etablere vann- og avløpsanlegg på tomte og bygge naust, uten at bortfester kan motsette seg dette eller kreve noe i gjengjeld.

Festeren har rett til å overdra og pantsette festeretten og bebyggelsen på festetomten, så lenge ikke noe annet er avtalt. Selv om det er avtalt begrensninger, må bortfester ha saklig grunn for å nekte. Innenfor rammene av festerens egen råderett, kan festeren gi tredjepersoner rettigheter på festetomten, for eksempel veirett over tomte.

Tomtefesteloven er gjort ufravikelig når det gjelder festerens rett til å kreve fjerning av trær som hindrer utsikt eller er til ulempe, samt festerens rett til å motsette seg fjerning av trær som bør bli stående for trivselens skyld. Dette gjelder selv om det følger av festeavtalen at festeren ikke kan bestemme over trær på festetomten. Tomtefestelovens bestemmelser går da foran festeavtalen.

Innløsning av festetomt

Innløsning av festetomt innebærer at festeren blir eier av tomte mot å betale en innløsningssum. >>

Advokatfirmaet Økland & Co DA er Norges Hytteforbunds samarbeidspartner.

Økland er Romerikes største advokatfirma med 50 kompetente, dedikerte og hyggelige medarbeidere. Vi har hovedkontor i Lillestrøm og avdelingskontorer i Oslo, Eidsvoll og på Sørumsand.

Vi arbeider mye med fast eiendom, herunder tomtefeste, bruksrettigheter, eierskifte, sameierett og skatterett.

Medlemmer i Norges Hytteforbund får en halvtime med gratis juridisk bistand av våre advokater, og deretter 20 % rabatt på veiledende timepriser.

Økland

Kristine Ravlo Sand, advokatfullmektig
kristine.sand@oklandco.no
tlf: 919 04 064

Olav Rossaak, senioradvokat
olav.rossaak@oklandco.no
tlf: 906 67 590

Foto: Simen Øvergaard

» Retten til innløsning ivaretar først og fremst festerens interesser. En fester har gjerne investert betydelig med tid og penger i å etablere bebyggelse og tilhørende fasiliteter på tomten, og ved å bli eier av tomta får fester sikkerhet for dette og kan nyte godt av all framtidig verdistigning.

Selv om festeren som hovedregel har rett til å innløse festetomten, gjelder det noen viktige unntak. Det mest praktiske er at bortfester kan nekte innløsning dersom festetomta er del av en landbrukseiendom av en viss størrelse, og på nærmere vilkår utgjør en del av bondens inntektsgrunnlag.

Innløsningsretten reiser i hovedsak to spørsmål: Når har man rett til å løse inn tomten, og til hvilken pris?

Innløsningstidspunkt

Tomtefestelova bestemmer at en festetomt til hytte kan kreves innløst når det har gått 30 år av festetida, med mindre kortere tid er avtalt i festeavtalen. Etter at det har gått 30 år av festetida, kan fester kreve innløsning hvert tiende år.

Det er ingenting i veien for at partene i et festeforhold blir enige om innløsning til et annet tidspunkt enn det som følger av loven og festeavtalen. Festeren har imidlertid ikke krav på å få innløst tomten til et annet tidspunkt.

En festetomt kan også innløses når festetiden utløper. Denne regelen tar sikte på eldre festeavtaler, hvor festeavtaler oftest ble inngått for et visst antall år eller på livstid. Festeavtaler inngått på livstid kan innløses av festerens nærmeste familie når festeren dør. Etter tomtefesteloven utløper ikke festeavtaler for hyttetomter lenger, selv om det er avtalt. De fortsetter å gjelde på samme vilkår og med mulighet for bortfester til å regulere festeavgiften. Fester har likevel innløsningsrett når det avtalte utløpstidspunktet kommer.

«Reglene om tomtefeste er innfløkte og kompliserte. Dette skyldes blant annet at det gjelder ulike regler for festeavtaler av eldre og nyere dato»

Dersom man lurer på når man kan løse inn festetomten sin, må man først lese nøye gjennom festeavtalen. Ved å lese festeavtalen vil man finne neste mulige tidspunkt for å kreve innløsning. Dersom festeavtalen ble inngått i 1975, kunne man for eksempel tidligst kreve innløsning av hyttetomt med virkning fra 2005, og deretter i 2015, 2025 og så videre.

Etter at man har funnet innløsningsstidspunktet, må man sende en skriftlig henvendelse til bortfester hvor man erklærer at man ønsker å løse inn festetomten. Krav om innløsning må fremsettes for bortfester senest ett år før innløsningsstidspunktet. Det er mulig å fremsette et krav om innløsning flere år før innløsningsstidspunktet, dersom man allerede vet at man ønsker å innløse tomten ved neste tiårs-intervall. For bortfester er det gunstig å få vite god tid i forveien at festeforholdet vil opphøre, ettersom bortfesteren plikter å ordne med fradeling av tomt og hjemmelsoverføring.

Innløsningssum

Et spørsmål som ofte oppstår ved innløsning av festetomt er hvilket beløp som skal betales mot at man overtar eiendomsretten til tomten.

Loven har vært endret flere ganger på dette punktet.

Hovedregelen er at innløsningssummen skal tilsvare 25 ganger årlig festeavgift. Innløsningssummen skal beregnes på bakgrunn av en festeavgift som er regulert fram til innløsningsstidspunktet. Det kan avtales en lavere innløsningssum, men ikke en høyere.

Regulering av festeavgiften skjer normalt etter konsumprisindeksen, men i noen tilfeller kan bortfester regulere etter tomteverdi. Det gjelder dersom det er avtalt slik regulering, og det ikke er gjort etter 2002, og dersom det er mindre enn 10 år til utløp.

De fleste festeavtaler er ikke inngått på evig tid, og da kan bortfester i stedet kreve at innløsningssummen settes til 40 prosent av tomteverdien på innløsningsstidspunktet, med fradrag for den verdiøkning som festeren har tilført tomten. Eventuell verdiøkning tilført av festeren kan for eksempel være skyldes etablering av vei og vann- og avløpsanlegg.

Avslutningsvis

Reglene om tomtefeste er innfløkte og kompliserte. Dette skyldes blant annet at det gjelder ulike regler for festeavtaler av eldre og nyere dato. De fleste festeavtaler er inngått før ikrafttredelse av dagens tomtefestelov i 2002. Selv om hovedregelen er at tomtefesteloven også gjelder for eldre festeavtaler, fins det en rekke unntak fra dette.

Denne artikkelen er begrenset til å gi en overordnet fremstilling av reglene om råderett og innløsning av festetomt. Det finnes mange nyanser og unntak.

I kommende utgave av Hytte og Fritid vil vi se nærmere på andre rettsforhold som er viktige for hytteeiere. Som advokatforbindelsen til Norges hytteforbund kjenner vi hver dag på hvor skoen trykker for medlemmene. ■

Jasså, hyttefolket er bra nok nå?

I vår ble vi nektet å overnatte på hytta, etter at regjeringen la ned forbudet. Vi fikk inntrykk av at vi var en belastning for bygdesamfunnet. Men nå er det helt andre toner.

Tekst: Thomas Kothe-Næss / Foto: Erik Helli

Stadig flere vurderer å flytte på hytta og bruke leiligheten i byen til fritidsbolig. Noen kommuner har alt innsett at det kan stoppe flukten fra landsbygda. Jeg har tenkt på det selv også. Hvorfor ikke flytte til hytta ved sjøen og jobbe derfra deler av uka, og ha leiligheten i Trondheim som pendlerbolig? Det er tross alt bedre å våkne opp til måkeskrik enn bilstøy. Utsikten er heller ikke noe å klage på fra hytteveggen. Det får holde med et par dager fysisk samkvem med kolleger når jeg i perioder likevel må jobbe hjemmefra. Koronapandemien har gitt oss et par nye erfaringer: Mange jobber like godt hjemmefra – eller fra hytta. Hytteforbudet satte spor, men nå oppfordrer flere kommuner hyttefolket til å bli fastboende. Det er helt nye toner.

Jeg er ikke lenger fornærmet over at hyttekommunen min i vår nektet meg å overnatte i fritidsboligen.

Det var tross alt regjeringen som la ned forbudet. Likevel følte mange seg heller ikke særlig velkomne. Vi fikk inntrykk av at vi var en belastning på bygdesamfunnet. Men så viser det seg at det er dem som brukerhyttaregelmessig, som nå skal hindre avfolking og gjengroing i fraflyttingskommunene. Det mener i alle fall Høyre, som i et resolusjonsforslag til landsmøte i helga mener at sekundærboligen – altså hytta – er en av de viktigste ressursene for å utvikle distriktene.

Jeg skal ikke dra hele det økonomiske regnestykket som forteller at for hver innbygger som flytter fra bygda og inn til byen, gjør at hjemkommunen mister store inntekter fra staten og taper skatteinntekter. De går også glipp av verdifull arbeidskraft. Resultatet er en ond spiral der de etterhvert må kutte i

«Jeg er ikke lenger fornærmet over at hyttekommunen min i vår nektet meg å overnatte i fritidsboligen»

tjenestene. Jeg skal heller ikke gå inn på hva de politiske partiene mener må til for at folk skal bli boende i bygda utover at de trenger en jobb eller muligheter for utdanning. Men det blir litt smått å snakke om hvorvidt

politiet skal ha eget kontor eller et bobilkontor. Jeg er heller ikke helt sikker på om hyttefolket kan snu avfolkingen ved å bytte adresse, men det kan i alle fall være et forsøk verdt for å stoppe den negative utviklingen.

«Jeg tipper det er flere leger, ingeniører og gründere i Oppdal en tilfeldig lørdag enn kommunen i sitt saligste øyeblikk kan drømme om»

Mange drømmer om å flytte på hytta og leve et slags fleksibelt liv mellom arbeid og fritid uten å følge klokka slavisk. For så å kunne dra inn til leiligheten i byen et par timer unna når ensomheten og stillheten blir for påtrengende. Kanskje for å høre en konsert eller spise et bedre måltid, besøke venner, stikke innom jobben eller oppsøke kjøpesenteret.

Men det viser seg at de færreste gjør alvor av drømmen. I de kommunene som har invitert folk til å bruke hytta til hovedbolig, har svært få benyttet muligheten. Det er et for stort skritt å ta for mange. Kanskje mister også hytta sjarmen når det nesten blir som å bo i byen?

Likevel bør det være en besnærende tanke for disse kommunene som ønsker å lokke til seg byfolk, at mange av dem er veletablerte, høyt utdannede og kjøpesterke.

Jeg tipper det er flere leger, ingeniører og gründere i Oppdal en tilfeldig lørdag enn kommunen i sitt saligste øyeblikk kan drømme om. Mange av disse kan knapt vente på at fredagen nærmer seg, og at de kan fylle bilen med familie og tilbehør for å komme seg til fjells. De fleste har kanskje en jobb de verken kan eller vil administrere fra hytta, men stadig flere utnytter de teknologiske mulighetene til hjemmekontor og tøyer de ovale helgene på hytta. Det er disse bygda kan prøve å huka tak i.

Vi nærmer oss 500 000 fritidsboliger i Norge. Mange har god bolig-

standard og brukes ofte. Slike «flerhushjem» kan være et bidrag til å skape mer optimisme og gi Bygde-Norge et bedre utgangspunkt for å hindre fraflyttingen.

Hva må kommunene så gjøre for å lokke til seg byboerne og få de til å bli mer bygdefaste?

De må i alle fall signalisere at de faktisk ønsker hyttefolket velkommen som innbyggere, og at det praktisk lar seg gjøre på en enkel måte.

Kommunen må også innrette seg slik at de makter å ta imot et visst antall nye innbyggere. Det betyr at kommunen har tjenester som er rustet for flere beboere. Det vil uansett ikke bli snakk om så mange at det påfører bygda voksesmerter, men det kan være en start. Tar kommunene utfordringen, vil det være et tidsspørsmål før vi får den første hytteordføreren og det forskere kaller en «rekreasjonsmessig byspredning».

Jaså, hyttefolket er bra nok nå? ■

Stivettregler

Stisykling kan være en ergrelse for mange. Det blir stadig flere av dem og sportsforretningene er tidvis "robbet" for sykler. El-sykler er blitt stadig mer populært og det er klart at de kan komme fort. Stisykling er kommet for å bli og med gjensidig respekt for hverandre bør det være god nok plass for alle.

Tekst: Norsk Organisasjon for Terrengrykling / Foto: Erik Helli

Det å ha flotte stier å sykle på er ikke en rettighet, men et privilegium.

NOTS (*Norsk Organisasjon for Terrengrykling*) ønsker at du tenker over hvordan du kan ta vare på stiene du ferdes langs, slik at stiene kan være til glede for alle, år etter år. Husk også at du deler stiene med ikke-syklister.

Derfor ønsker NOTS å oppfordre deg til også å tenke etter hva du kan gjøre for at de du møter på din veg skal oppleve terrengrykling som et positivt innslag i friluftslivet.

Allemannsretten gir syklister rett til å ferdes i skiløyper om vinteren, men di har også en plikt til å opptre hensynsfullt og ikke påføre skade eller være til ulempe for skiløperne.

I skiløypene er skiløpere og gående de myke, og syklistene de harde trafikantene.

NOTS ønsker derfor å oppfordre syklister til å følge reglene nedenfor for å forhindre konflikt og sørge for at alle som ferdes i utmark på vinterstid har gode opplevelser.

Her er noen gode kjørerregler:

På barmark:

1. Vær omtenksom og hyggelig i møte med turgåere.
2. Du har alltid vikeplikt for fotgjengere.
3. Begrens farten slik at du ikke er til fare eller ulempe for andre, særlig langs veier og stier som innbyr til høy hastighet, eller i uoversiktlige partier.
4. Brems ned til gangfart i god tid før du passerer andre på en smal sti.
5. Ikke lag nye spor, dersom du ikke har ferdigheter til å forsere en hindring, gå av sykkelen.
6. Unngå å sykle på spesielt sårbare stier like etter perioder med mye nedbør.
7. Ikke lag stien bredere ved å sykle utenom vanndammer eller hindringer.
8. Bær sykkelen gjennom myrområder slik at det ikke dannes dype spor.
9. Ikke lås bakhjulet i bratte nedoverbakker.
10. Dersom to syklister møtes i en bakke, har den som sykler oppover forkjørsrett.

På snø:

1. Vær hensynsfull og hyggelig i møte med skiløpere og gående.
2. Du har alltid vikeplikt i møte med skiløpere, de har lengre bremselengde, mindre kontroll og tar mer plass i bredden i opp- og nedoverbakke
3. Ligg til høyre mellom skisporene, eventuelt helt til høyre hvis mulig.
4. Brems ned til kontrollert fart når det kommer skiløper i mot, og passer skiløpere i samme retning som deg med varsomhet på venstre side.
5. Vær spesielt observant i nedoverbakker, det tar lengre tid å bremse på snø enn på sti/grus/asfalt.
6. Unngå å krysse skisporet mer enn nødvendig.
7. Unngå de mest populære utfartsstedene i kjernetiden på lørdager og søndager og ellers når trafikken er stor i skiløypene.
8. Unngå å sykle i skiløyper når det er gjennomslagsføre og du setter dype spor, eller når løypene er myke og trenger tid til å sette seg etter at preppemaskinen har kjørt spor.

Stivettreglene er utviklet av NOTS.

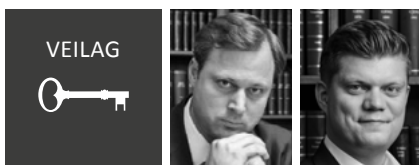

Kort om veilag

Private veier er utbredt i Norge, både til bolig, fritids- og næringsformål. Der flere personer eller selskaper bruker samme vei, kan det oppstå spørsmål om hvem som skal vedlikeholde og utbedre veien, og hvem som skal fatte avgjørelser på vegne av vegfelleskapet. Her kommer temaet veilag inn.

Tekst: Mauritz Aarskog og Samuel Viljar Nordengen / Foto: Erik Helli

Advokat Mauritz Aarskog og advokatfullmektig Samuel Viljar Nordengen.

Veilag reguleres av veiloven. Medlemmene i et veilag er i henhold til veiloven (veglova) § 55 de som har en forpliktelse til å vedlikeholde veien. I henhold til samme lov § 54 har alle som bruker veien som adkomst frem til sin eiendom en forpliktelse til å vedlikeholde veien. Disse utgjør derfor i lovens forstand et veilag.

Forholdet til grunneier

Der en vei driftes av et veilag, er det veilaget og ikke grunneier som gjør det praktiske arbeidet knyttet til veien, og det er veilaget og ikke grunneier som fatter avgjørelser om styre og stell knyttet til veien. Grunneiers rolle er ofte beskjedent, selv om det er grunneier som ofte har eiendomsretten til selve veien eller grunnen som veien er lagt på.

Organisering og forpliktelser innad i veilaget

Det er viktig å merke seg at medlemskap i et veilag ikke er frivillig. Veiloven § 54 avgjør om man har forpliktelser til vedlikehold og utbedring av en vei. Har man det, så er man samtidig medlem av veilaget, enten man vil det eller ei. Man kan ikke melde seg ut.

Den øverste myndigheten i veilaget er medlemmene selv, når disse møtes. Møtet er ikke gitt et navn i loven, men kansammenliknes med en generalforsamling eller et årsmøte, slik vi kjenner dette fra andre organiseringsformer. Etter veiloven § 55 første ledd skal slike møter i veilaget avholdes minst en gang i året. Avgjørelser på møtene fattes ved alminnelige flertallsvedtak, slik at det alternativet som får flest stemmer, vinner.

I henhold til veiloven § 55 andre ledd har hvert medlem i veilaget én stemme hver. Dette gjelder imidlertid ikke der enkelte medlemmer i veilaget har en større forpliktelse enn de andre. I slike tilfeller skal stemmeretten øke i takt med forpliktelsene. Dette kan for eksempel være aktuelt i veilag som rår over veier som både brukes til skogsdrift og av hytteeiere. Skogsdrift sliter normalt på veier, og krever i tillegg en helt annen veistandard enn det en hytteeier har bruk for. Derfor er det rimelig at de som driver skogsdrift også har et større ansvar for vedlikehold og utbedring av veien. Samtidig er det da også rimelig at disse har mest å si innad i veilaget. Normalt fordeler plikter i veilaget etter den forholdsmessige andelen av bruk/belastning som det enkelte medlem i laget svarer for.

Dersom det er behov for det, kan veilaget utpeke et styre for å ivareta den daglige driften. Dette er mest aktuelt i større veilag, eller i veilag som drifter bomveier, hvor bommene krever tilsyn, regnskapsføring eller administrasjon. Slik som i andre organisasjoner, så er de vanligste rollene i et styre en formann, en økonomiansvarlig/kasserer og en sekretær. I større veilag kan man ha flere styremedlemmer i tillegg, i mindre veilag kan én person bekle alle roller i et enestyre.

Veilagets arbeid og ansvar

Veilaget skal fatte avgjørelser og administrere spørsmål som gjelder vegfellesskapet og den daglige driften av vegen. Alle andre rettigheter som hører inn under eiendommene som

veien ligger på, er det grunneier som rår over.

I veiloven § 55 er det gitt en rekke eksempler på hva veilaget rår over, slik som å ta opp felles lån, sette av penger til utbedringer, fremme søknad om rett til å kreve bompenger, gjøre avtaler med grunneiere mm. I tillegg kan veglaget foreta arbeid for den ansvarliges regning, dersom ett eller flere medlemmer av veilaget ikke skjøtter sine plikter.

Veilagets økonomi og forholdet til det offentlige

Veilag har i all hovedsak 3 former for inntekter. For det første, kan veilaget ha inntekter fra medlemmene selv, i form av en årsavgift. Dernest kan veilag ha inntekter fra bomkasser. Til sist kan veilag ha inntekter i form av tilskudd fra det offentlige.

Innad i veilaget, er det vanlig å fordele kostandene i forhold til bruk/nytte av veien. I eksempelet ovenfor, hvor et veilag har både skogsdrift og hytteeiere, vil typisk de som står for skogsdriften måtte betale langt mer i årlig driftstilskudd enn hytteeiere som kanskje bare bruker veien noen få ganger i året.

I mange kommuner er det vanlig at kommunen gir tilskudd til ulike private veilag. Kommunenes rettslige stilling i slike saker er ikke omtalt i veiloven. Kommunen har derfor ikke noen formell plass i veilaget, med mindre kommunen også er bruker av veien som atkomst til en eller flere av sine eiendommer. Ofte er det allikevel slik at kommunen stiller vilkår for å gi støtte til veilag, slik at kommunene indirekte kan ha en innflytelse i veilaget. ■

BRANN-
SIKRING

Ta brann-sikkerhet på alvor

Selvsagt skjer det ikke hos dere – eller? I de siste måneder har vi lest om flere hyttebranner. Materielle skader er ille, men katastrofalt er det når liv går tapt slik det har gjort ved flere hyttebranner i det siste. Det kan være mange årsaker til brann og det nærmer seg mørketid og mye bruk av levende lys. Tenk deg om og vær forsiktig.

Tekst og foto: Erik Helli

I starten er du selv brannmann!

Husk at du i starten må være din egen brann og redningsmann i fjellet. Det kan være lange avstander til nærmeste brannstasjon, ambulanse eller politi. Det er også være vanskelig å finne frem for redningsmannskaper og værforholdene kan gjøre det ekstra vanskelig. Dette kan føre til at det tar lang tid før du får hjelp.

Nødplakat – viktig for deg og redningsmannskaper

På www.kartverket.nos tår det beskrevet hvordan du går frem for å lag Nødplakat. Da vil det komme frem nyttig informasjon du kan gi til nødetatene over telefon som, navn på almenning, området hytta ligger i, GPS koordinater, vegnavn osv.

Ildsted

Feil montering eller feil bruk. Bruk kun godkjente produkter og fagfolk til å montere. Det er også viktig å feie pipa. Det kan bestilles feiing av hyttepipa hos lokale feiervesen. Fyr med tørr ved og riktig trekk for å få en god forbrenning i ildstedet. Rengjør ildstedet ved behov, og fjern asken og anbring den til et trygt sted. Det kan være glør i asken i flere døgn.

Levende lys

Forlat aldri et rom med levende lys. Plasser lyset i god avstand fra brennbart materiale og bruk stødige ubrennbare lysestaker. Det finnes også batteridrevne, naturtro led lys som er meget fine og trygge.

Elektriske anlegg 230/12 V

Bruk kun fagfolk til montering av utstyr og bruk godkjente produkter. Ha alltid komfyr under oppsikt ved bruk, og ikke dekk til varmeovner.

Gass

Du kan oppbevare inntil 55 liter (2x11kg propan flaske inne i hytta). Bruk kun godkjent utstyr.

Dette kan du gjøre selv: Skifte gasslange med trykkregulator til f.eks. grill/komfyr ol. (Gasslange har datostempling og er ferskvare, og skiftes 2-3 hvert år, muligens oftere. Alt utover det som nevnt over om gass, som f.eks. fast røropplegg for gass krever godkjent installatør. Kontroll av utstyret hvert 2 eller 3 år. Husk gassvarslere ved installasjonene.

Brannøvelse og førstehjelp

Det er viktig å ha snakket om, og ha gjennomført brannøvelse sammen med barna, lær deg førstehjelp og ha tilgjengelig førstehjelpsutstyr, du vet aldri når du får bruk for det.

Rømningsveier

Det er viktig å holde det ryddig. Husk at det på vinterstid er spesielt viktig å måke vekk snøen foran vinduer, slik at disse kan brukes som rømningsvei. Husk også på dette når du måker snø fra taket.

Slukkeutstyr er påkrevd og plasseres hensiktsmessig

Det finnes 6 liter skumapparat som tåler frost og er godkjent, samt 6 kg pulverapparat.

Røykvarslere

Monter røykvarslere i soverom og tilstøtende rom som stue og kjøkken. Røykvarslerne bør aller helst være seriekoblede. Husk å teste dem når du kommer til hytta, og bytt batteri hvert år.

SMART
TEKNOLOGI

Verdisikring av hytter med bruk av ny teknologi

Nå har det kommet et sensorsystem som kan forebygge skader på hytta – uten at den trenger kabling, strøm, internett eller annen tilkobling. Vi har tatt en titt på Tek-Zence-systemet.

Tekst: Erik Helli / Foto: Tek-Zence

«Sensorboksene gir kontinuerlig fra seg signaler som forteller oss noe om verdiene på alt fra fukt, temperatur, bevegelse og rystelse.»

Med ny teknologi utvikles stadig nye og smarte produkter. Overvåking av bolig er kanskje ikke av ny dato, men digital overvåking av fukt, temperaturavvik og bevegelse har vi ikke sett tidligere. Tek-Zence har utviklet et system som fanger opp dette. Vi har tatt produktet i nærmere øyesyn, og har i tillegg hatt en samtale med byggingeniør Thomas Vogt i Tek-Zence, som har svart på noen spørsmål om deres sensorsystem.

Her trenger jeg virkelig en forklaring, kan du fortelle litt om hva dette?

– Dette handler i bunn og grunn om målinger av egen bolig, eller for denne saken skyld, din hytte.

Statistikker viser at en gjennomsnittlig hytte er i bruk totalt 50 dager pr år. Da står altså hytta delvis uten tilsyn i 315 dager. 315 dager i året hvor mye kan skje. Med denne løsningen vil man slippe å bekymre seg. Det tar teknologien seg av. Vi overvåker hytta med tanke på endringer i hovedsakelig tre kategorier: Endringer vedrørende fukt, temperatur og bevegelse. Tek-Zence ønsker med dette sensorsystemet å forebygge skade som fukt, kondens, sopp, mugg, råte, bevegelser i bygningsmassen over tid, og frostsikring er noe systemet fanger opp hva gjelder konstante temperaturmålinger. Det er negative endringer over tid vi hjelper både hus- og hytteeiere med.

Hvordan virker dette i praksis?

– Hver sensorboks som er installert i bygningen har en unik ID som sender signaler til din app og vår nettsky. Sensoren trenger ikke kabling, strøm, internett eller annen tilkobling. Tek-Zence er basert på en nettverksteknologi og tilstandsmåling, noe som gir en nøyaktig og kalibrert måling av risikoutsatte områder i hjemmet ditt. Sensorsystemet er laget for lett montering i eksisterende hytter og kan monteres i nye.

Hvordan kan man komme i gang?

– Det enkleste vil være å benytte kontaktskjemaet som man finner på våre nettsider. Alternativt kan man gjerne ringe oss. Uansett blir eier

Fakta

- Trenger ikke 230V
- Trenger ikke internetttilkobling
- Sim-kort med 5G kommunikasjon
- 3 sensorer inkludert
- 10 års levetid på batterier
- 10 års vedlikeholdsplan for bygningsmassen
- Pris: kr 298,- pr. mnd (spesialpris for medlemmer av Norges Hytteforbund)

kontaktet hvorpå vi avtaler tid for installasjon. Installasjon foretas alltid av kvalifisert personell, og vår første viktige oppgave er å gjøre oss kjent med eiendommen. Det betyr at vi gjør en analyse av beliggenhet, både ute og inne, og forsøke å finne risiko-utsatte områder der vi ser det som mest sannsynlig at en skade over tid vil kunne oppstå. Vi har alltid med oss nødvendig utstyr, og gjør oss ferdig etter første besøk. Batteriene som sensorboksene leveres med har en levetid på minst 10 år.

Hva skjer når sensorene er montert og dere har pakket sammen og dratt?

– Først og fremst fungerer dette slik at sensorboksene gir kontinu-

erlig fra seg signaler som forteller oss noe om verdiene på alt fra fukt, temperatur, bevegelse og rystelse. Dersom systemet registrerer et avvik i forhold de verdier vi har satt, så går det et varsel inn i vårt system, og en melding går også til eier via SMS. I tillegg vil eier også ha tilgang til en nettside hvor all innsamlet informasjon lagres. Absolutt alle signaler lagres her. Når et avvik registreres tar vi tak i dette og kontakter eier innen 24 timer. Nå er tidspunktet for at vi i fellesskap diskuterer løsninger og tiltak, slik at vi får verdiene tilbake til ønsket nivå. Og om du lurer på hvordan vårt utstyr gjenkjenner og kan varsle om avvik er svaret ganske enkelt. Før vi drar kalibrerer vi utsty-

ret til å passe på og hjelpe deg med akkurat din bolig.

Men hvor kommer forsikringen inn. De fleste har gjerne omfattende forsikringsordninger?

– Ja, heldigvis har de aller fleste gode ordninger, men de dekker normalt sett kun akutte hendelser, mens dette handler mer om å fange opp en mulig skade som i utgangspunkt ikke skal skje. Det handler altså om å forebygge skade over tid.

En annen side av saken er at med et slikt utstyr vil man ved et eventuelt salg kunne fremlegge en tilstandsrapport som kan vise bygningens befatning over tid. Det i seg selv gir boligen et solid kvalitetsstempel. ■

Advokatfirmaet Økland & Co DA og Norges Hytteforbund er samarbeidspartnere

**Medlemmer i Norges Hytteforbund får
en halvtime med gratis juridisk bistand
av våre advokater.**

Har du behov for ytterligere hjelp får medlemmer av Norges Hytteforbund 20 % rabatt på veiledende timepriser. Økland er et stort advokatfirma med mange kompetente, dedikerte og hyggelige medarbeidere. Vi har kontorer på Romerike og i Oslo, men jobber med saker over hele landet.

Vi arbeider mye med fast eiendom, herunder tomtefeste, bruksrettigheter, eierskifte, sameierett og skatterett.

Les mer om vår ekspertise på oklandco.no

Marte Risøy

ADVOKAT

+47 468 37 147

+47 64 84 60 60

marte.risoy@oklandco.no

Økland

Som man roper i skogen får man svar

Undersøkelser kan være ene ugjennomtrengelig materie. Det er derfor grunn til å reflektere over resultater som presenteres i media, særlig der de blir stort slått opp. Nedenforstående beretning om forventet turistinvasjon over Besseggen viser hvor galt det kan gå når verken media eller oppdragsgiver synes å vite hva de gjør.

Tekst: Birgitta Ericsson, reiselivsforsker
Østlandsforskning ved Høgskolen i Innlandet
Foto: Unsplash/Sébastien Goldberg

Før sommeren, men etter korona, ble det laget store oppslag i nasjonale og lokale medier om en undersøkelse gjennomført av Ipsos på oppdrag av Norsk Friluftsliv – «170 000 nordmenn vil ta turen til Besseggen i sommer». På bakgrunn av den ble det forventet storinnrykk og kø over Besseggen. Et enkelt regnestykke, der en forutsetter at 170 000 går Besseggen i løpet av de tre sommermånedene, tilsier at det hver dag skulle gå i underkant av 2 000 vandrere over Besseggen. Per uke gjennom hele sommeren skulle det i tilfelle ha vært rundt det dobbelte av trafikken i de to-tre absolutt høysesongsukene i siste halvdel av juli de siste 10–15 åra.

Trafikken over Besseggen er blant annet avhengig av vær- og føreforhold. De siste åra viser registreringer som er foretatt av ferdselstellere

at rundt 60 000 personer går Besseggen i løpet av en sesong. Det er enkelte år, helt tilbake til 1992, i tillegg gjennomført spørreundersøkelser til et utvalg av de besøkende. Disse undersøkelsene viser, blant annet, at rundt 50 % av de besøkende har vært internasjonale turister, noe høyere i undersøkelsen i 2019. I 2020 ble internasjonal turisme stoppet av korona, og dermed ble 30 000 potensielle personer borte over natta.

Skulle norske besøkende erstatte utlendingene måtte det altså komme minst dobbelt så mange som tidligere år, og nær fem ganger så mange for å komme opp i 170 000.

I dag sitter vi med fasiten – 36 000 personer har så langt gått over Besseggen i løpet av sommeren 2020. Det vil antakelig si noen flere nordmenn enn vanlig, men det er nok li-

kevel ikke mange som har opplevd store trafikkproblemer i form av køer på turen over Besseggen.

De som har rapportert om trafikkproblemer er heller turisthytter, fjellstuer og andre kommersielle reiselivsbedrifter i influensområdet til Besseggen. Disse problemene har ikke vært knyttet til for mye trafikk, men til at bestillinger ble kansellert etter at undersøkelsen ble publisert.

Historien belyser flere problemstillinger: 170.000 er grunnlag for et «godt oppslag» – et tall stort nok til å skaffe publisitet til en organisasjon og gode overskrifter i media. Men er størrelsesorden rimelig?

– Hva har folk svart på? Norsk Friluftsliv har bestilt svar på spørsmålet «Er det sannsynlig at du kommer til å besøke noen av disse reisemålene i sommer?» Hvilke svaralternativer

folk har fått vet vi ikke, men tolkningen av resultatet vil så klart avhengig av svaralternativene.

– **Å spå om framtiden?** Undersøkelsen er gjennomført i perioden 20.–26. april, som en del av en større undersøkelse om flere temaer. Mye var usikkert omkring reiser og koronatiltak, og det er «vanskelig å spå, særlig om framtiden» (fritt etter Piet Hein).

– Så lenge man ikke spør alle, er resultatet alltid mer eller mindre usikkert, denne gangen er 544 personer spurt. Ut fra vanlig slingringsmonn

i slike undersøkelser, kunne det like gjerne ha vært 80 000 som 250 000 personer som i april kunne tenke seg å besøke Besseggen denne sommeren. I tillegg sier statistisk metode at i ett av 20 tilfeller vil også det tallet være feil. Man vet derfor aldri om undersøkelsen representerer én av de nitten, som omfatter det «riktige» tallet – eller det tjuende tilfellet, som gir helt feil resultat. Det er derfor alltid nødvendig å vurdere rimeligheten i resultatet.

Nyheten ble gjengitt i mange medier uten refleksjoner. Er det sannsynlig at

antall nordmenn vil øke fra 30 000 til 170 000? Nepp! Men det gir et godt oppslag, og har kanskje også ført til at en del potensielle besøkende har valgt et annet reisemål for å unngå stort smittepress. For reiselivsbedriftene er det uheldig.

Dette er ikke det første eksemplet på ukritisk spredning av «nyheter», og sikkert ikke det siste. Heller ikke på uvøren bruk av utvalgsundersøkelser. Her må imidlertid både oppdragsgiver, utførende byrå og media alle ha plassert seg godt inne i blindsonen. ■

Motvind og Samerådet mener regjeringen bryter internasjonale konvensjoner og norsk lov

Reinflytting i Jillen Njaarke.

» I følge Opinion sin siste undersøkelse er hele 42 % negative til utbygging av vindkraft, mens 35 % var for. Interessant er det å tilføye at referansetall var hhv 25% og 49%. det er verd å merke seg at av de som var positive til vindkraft var hele 25% fra Oslo. Da er det lett å trekke konklusjon «Ute av øye, ute av sinn».

Tekst: Ragnhild Sandøy
Foto: Ole Henrik Kappfjell

» **M**otvind Norge mener den norske regjering bryter internasjonale konvensjoner og norsk lov og ber sammen med Samerådet, FN om hjelp til å stoppe vindkraftindustri i Øyfjellet (Vesterfjellan) og øvrige reindriftsområder. Regjeringen har gitt konsesjon for landets største vindkraftanlegg i Vesterfjellan. På bekostning av Jillen Njaarke reinbeitedistrikt og deres reindrift, er Wind AS og Aquila Capital gitt tillatelse til brutal industrialisering av fjellnaturen med 72 vindturbiner og 72 km veier, midt i gamle flytteleier og kalvingsland.

Eolus Wind og Veidekke AS sitt arbeid med atkomstveien til fjells startet i desember 2019 og har pågått hele den mørke og harde snøvinteren, uten at sakens formaliteter er på plass. Motvind Norge har i samarbeid med Samerådet skrevet til Special Rapporteur on the rights of indigenous people (OCHR), om regjeringens brudd på samiske rettigheter med frislipp av vindkraftindustri i reindriftsområder, særlig Øyfjellet (Vesterfjellan) på Helgelandskysten. I behandlingen av konsesjoner etter energiloven overholder den norske regjering ikke de konvensjoner og lovbestemmelser som er ment å verne om rettighetene til det samiske folket.

Retten til reindrift og utmarksbruk er en viktig del av den samiske befolknings rett til å utøve sin kultur og sitt språk. ILO-konvensjon nr. 169 gir regjeringene ansvar for ved systematiske tiltak å verne urbefolkningenes rettigheter og garantere at deres integritet blir respektert. Reindriftsloven gir forbud mot å stenge reindriftens flytteleier. Samiske rettigheter er gitt vern i Grunnlovens § 108 og § 112.

Naturmangfoldloven nevner natur som grunnlag for samisk kultur, prinsippet om at forurensere betaler, og føre-var-prinsippet som sier at kunnskapsmangel ikke er grunn for å la være å begrense eller hindre risiko for alvorlig eller irreversibel skade, og at det er en særlig plikt til å legge vekt på samisk kunnskap. Biomangfoldkonvensjonen omtaler tradisjonell økologisk kunnskap, fornyelser og praksis, (árbediehtu), som er en viktig del av samisk kultur og identitet.

FNs konvensjon mot rasediskriminering (ICERD), er gjort til norsk lov i Likestillings- og diskrimineringsloven, og kan ikke fravikes ved avtale. I tidligere klage til FN har Samerådet vist til FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter (ICCPR), artikkel 27. Konvensjonen

MOTVIND NORGE

MOTVIND Norge er en demokratisk medlemsorganisasjon som ble stiftet i 2019. Utspringet er motstanden mot de brutale utbyggingene av vindkraft landet rundt. Våre oppdragsgivere er naturarven og våre medlemmer. MOTVIND Norge ser behov for demokratiske løsninger og tiltak som sparer naturen og befolkninga for skadelige inngrep og tvangstiltak. Vårt mål er å drive fram bærekraftig energiforvaltning og stanse vindkraft. Vår posisjon er partipolitisk uavhengig. Vi har en kunnskapsbasert og analytisk tilnærming til klima, natur og miljø. Det er behov for klimaregnskap som viser hvordan tiltak henger sammen og hva som skal til for å skape natur og samfunn i balanse.

<http://www.motvind.org>

er gjort til norsk lov i menneskerettighetsloven, som ved motstrid går foran bestemmelser i annen lovgivning, inkludert energiloven.

Derfor ber vi nå FN om hjelp for å stoppe regjeringen Solbergs praksis der konsesjonsprosessene er brudd på norsk lov og internasjonale forpliktelser overfor samisk kultur, naturmangfold og bærekraftig utvikling. ■

JUBILANT

Vi gratulerer Eilif Martin Hansen som fyller 60 år!

Eilif Martins hytte fra 1952 ligger på eiendommen «Trivelig» ved Tyrifjorden, Utstranda, ikke langt fra Utøya.

Medlemsfordeler

Som medlem i Norges Hytteforbund får du rabatter i utvalgte bedrifter. Noen av avtalene er for organiserte vel, foreninger og sameier, mens andre er for privatpersoner (merket individuelt). For de fleste avtaler må medlemsnr oppgis.

Rabattert pris for NHF-medlemmer

Overvåking av bolig ved fukt, temperatur og bevegelse

Region: Hele landet
Medlemstype: Vel og individuelt
E-post: hei@tek-zence.no

30 min gratis
juridisk bistand
20% Rabatt på vell.
timpris

Advokatfirma

Region: Romerike og Oslo
Medlemstype: Vel og individuelt
E-post: post@oklandco.no

Bistand i klagesaker knyttet til kommunale avgifter og gebyr

Region: Hele landet
Medlemstype: Vel
E-post: norges@hytteforbund.no

15%

Rabatt på standard
timpris

Nye prosjekt, oppgradering, drift/service

Region: Hele landet
Medlemstype: Vel og individuelt
E-post: kh@akvaconsut.no

Prisgunstig strømvatle

Region: Hele landet
Medlemstype: Idividuelt
E-post: norges@hytteforbund.no

Rabatter på utvalgte varer

Region: Østlandet
Medlemstype: Vel og individuelt
www.gaus.no/kunde

Trelast og
utvalgte varer

20%

Region: Østlandet
Medlemstype: Vel og individuelt
www.thaugland.no

BYGGMAKKER
Sørbo Trelast

Region: Stavanger
Medlemstype: Vel og individuelt
www.thaugland.no

12-15%

Region: Hele landet
Medlemstype: Vel og individuelt
www.thonhotels.no/firmakunder/thon-business-deal/

Byggevarer

5-20%

THORSTVEDT

Region: Buskerud
Medlemstype: Vel og individuelt
E-post: kundeservie@maxbo.no

20%

Region: Hele landet
Medlemstype: Vel og individuelt
www.bisletbiluteie.no

Rabatter på utvalgte varer

Region: Gol
Medlemstype: Vel og individuelt
E-post: gol@monter.no

Byggevarer

5-20%

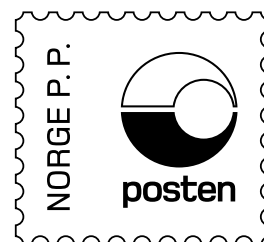

Region: Akershus og Østfold
Medlemstype: Vel og individuelt
E-post: firmapost@maxbosorhaug.no

Byggevarer

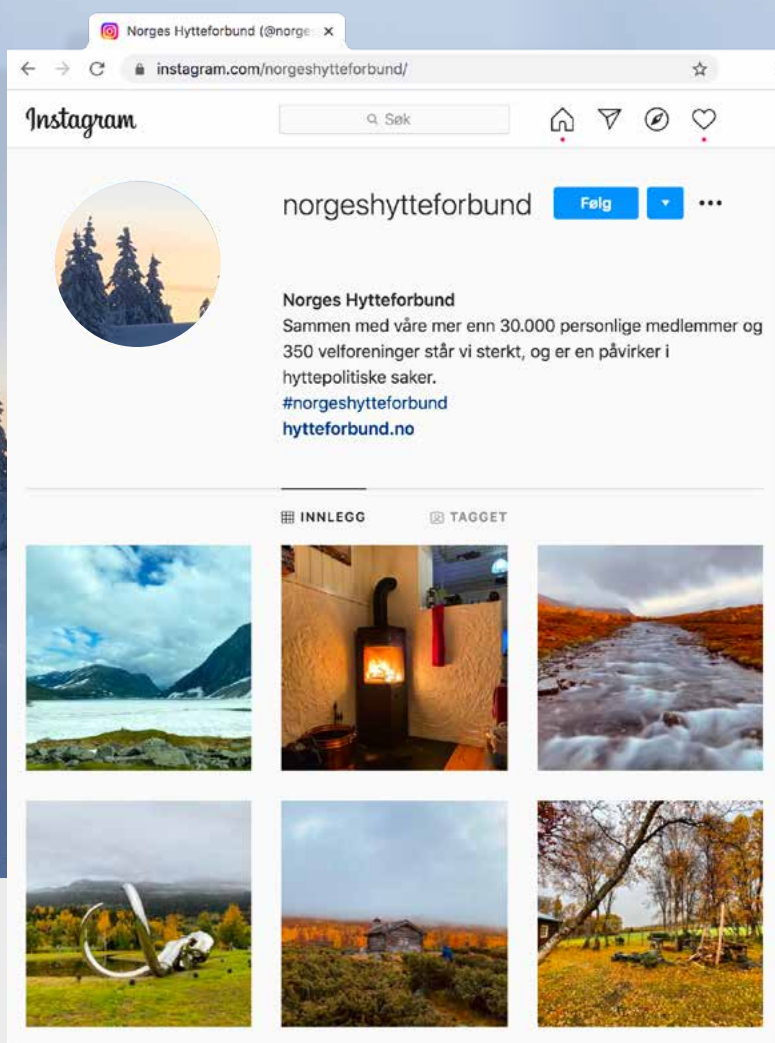

Region: Vestfold
Medlemstype: Vel og individuelt
E-post: post@hasas.no

Avsender:
Norges Hytteforbund
Billingstadsletta 25
1396 Billingstad

Vi er på Instagram – del gjerne
dine opplevelser med oss!

#norgeshytteforbund

NORGES **HYTTEFORBUND**

– til nytte for deg og din hytte